

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2013. szeptember hó 23. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2013. évi március hó 14. napján kihirdetett 10.B.1868/2011/50. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

Az ügyben elsőfokú bíróságként eljáró Miskolci Törvényszék a vádlott bűnösségét kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282. § (1) bek.) és lopás bűntettében (Btk. 316. § (1) bek., (2) bek. II. ford. d) pont, (4) bek. b/1. pont) állapította meg, ugyanakkor az ellene emberölés bűntettének kísérlete (Btk. 166. § (1) bek.) miatt emelt vád alól felmentette.

Fentiekért halmazati büntetésül 1 év 10 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtása során rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött teljes idő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelek sorsáról és egyéb járulékos kérdésként a bűnügyi költség viseléséről, abból 519.350 Ft megfizetésére kötelezte a vádlottat, míg megállapította, hogy 585.015 Ft az állam terhén marad.

Az ítélet ellen annak kihirdetésekor az ügyész a vádlott terhére, részbeni felmentése miatt, bűnösség megállapítása érdekében és súlyosítás iránt terjesztett elő fellebbezést, majd írásban részletezett jogorvoslati nyilatkozatában már azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott első fokú ítéletet helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására, mivel az ügydöntő határozat a 3. számú tényállás vonatkozásában - melynek alapját az emberölés bűntettének kísérlete miatt emelt vád képezte - megalapozatlan. Az elsőfokú bíróság ugyanis a tényállást nem derítette fel kellő mértékben, az általa megállapítottak hiányosak, és a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett.

Az ítélet ellen másfelől védelmi fellebbezések kerültek bejelentésre, azt a vádlott és védője egyaránt a kiszabott büntetés enyhítése érdekében terjesztették elő. Majd a védő írásban

azzal egészítette ki, hogy álláspontja szerint a vagyoni elleni bűncselekmény dolog elleni erőszakkal elkövetettként való minősítése téves, mivel az általuk sem vitatott szabálytalan áramvételezés - a lopás szükségszerű elkövetési tevékenységeként - mindig állagsérelmet okozó műszaki beavatkozással jár. Ily módon a lopás enyhébben, vétségként minősülhet. Ezen felül - az elsőfokú bíróság által meghozott felmentő rendelkezést tudomásul véve - e körben a vádlott tudattartalmát vizsgálva elsődlegesen a hanyag gondatlanság megállapíthatóságát emelte ki, hozzátéve, hogy még abban az esetben is, amennyiben védenca előre látta sérüléssel járó baleset lehetőségét, úgy e következményhez való érzelmi viszonyulása a tudatos gondatlanság megállapítására lehet alkalmas. Előterjesztett indokai és a vádlott személyi körülményei ismeretében az első fokú ítélettel kiszabott büntetés lényeges enyhítését kérte.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.245/2013/1-I. számú átiratában az első fokú ítélet ellen bejelentett ügyészi fellebbezést irányának megfelelően, ám módosítva tartotta fenn. Az ügyészi érvelés szerint az elsőfokú bíróság a 3. sz. tényállási pont szerinti bűncselekmény vonatkozásában helytelenül alkalmazta a büntető anyagi jogi szabályokat, mivel a vádlott ezen cselekménye a Btk. 171. § (3) bekezdése szerinti - figyelemmel az (1) bekezdésben írtakra - foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntettének minősül. A vádlott a villanyszerelői foglalkozás szabályainak hatálya alatt állva, e szabályokat súlyosan megszegte, amikor a fém anyagú pinceajtóba áramot vezetett. Tudata az általa kialakított veszélyhelyzet bekövetkeztét átfogta, magatartásának következményeit fel kellett ismernie, de könnyelműen bízott azok elmaradásában.

Mivel pedig így a bűnösségi körök bővülnek, a kiszabott büntetés súlyosítása indokolt.

A bejelentett fellebbezések elintézésére az ítélőtábla a Be. 361. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött ki, melyen a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség jelen lévő képviselője a már előterjesztettek szerint az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására tett indítványt akként, hogy az ítélőtábla a Btk. 2. §-a alapján az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabályokat alkalmazza, valamint a vádlott 3. tényállási pontban körülírt cselekményét foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés büntettének minősítse, a halmazati büntetésként kiszabott szabadságvesztést súlyosítsa, egyebekben viszont az ítéletet hagyja helyben.

A vádlott és védője változatlan indokaik alapján szintén fenntartották az ítélet megváltoztatására irányuló kérelmüket.

A valamennyi irányból előterjesztett fellebbezések folytán az ítélőtábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le, igen széles körű bizonyítást vett fel és ügyfelderítési kötelezettségének is hiánytalanul eleget tett. Túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú ítélezés alapját is képezte. A tényállás ezért kizárólag az alábbiakkal egészítendő ki, illetve helyesbítendő a Be. 352. § (1) bekezdése alapján:

- a vádlott jelenleg élettársi kapcsolatban él, akit nem terhel gondoskodási kötelezettség eltartásra szoruló hozzátartozót illetően, ám élettársa gyermeket vár.

- Az első fokú ítélet 3. oldalán rögzített elítéléseinek túlmenően további egy alkalommal volt büntetve, mivel a Miskolci Városi Bíróság 2005. október hó 25. napján jogerőre emelkedett 25.B.1276/2005/5. sz. ítéletével kábítószerrel visszaélés vétsége miatt 28.000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

Elkövetési idő 2003. október hónap.

- A Miskolci Városi Bíróság 25.B.1665/2004/11. sz. jogerős ítéletével elbírált bűncselekmények elkövetésére 2003. október hó 18. napján került sor.

- A Miskolci Városi Bíróság 20.B.2/2006/13. sz. ítéletével jogerősen elbíralt kábítószerrel visszaélés vétségét 2004. évben követte el a terhelt.

- Kiegészítendő még a továbbiakban az első fokú ítélet 2. tényállási pontja (5. oldal 7. bekezdése) annyiban, hogy a vagyon elleni bűncselekménnyel az ... Kft. sértett részére okozott legalább 56.046 Ft kár mellett a kérdéses elektromos mérőóra tényállásban körülírt betörésével 35.000 Ft rongálási kár is keletkezett.

A tényállást az ítélet táblája részben a nyilvános ülés adatai, illetve a védő által csatolt orvosi dokumentáció alapján, részben az iratok ismeretében egészítette ki, mely azonban az elsőfokú bíróság ténybeli következtetéseit, a konkrét pontokban írtakat nem érintette.

A törvényszék tényállási pontonként számba vette a releváns terhelti vallomásokat, a tanúk vallomásait, a több szakterületet érintő szakértői vélemények megállapításait, illetve az okirati bizonyítási eszközöket. Részletesen számolt arról, hogy mely bizonyítékot tekint hitelt érdemlőnek, mire alapítja ítéletének tényállását, s melyeket nem fogad el annak alapjául, indokai nem szorulnak kiegészítésre.

A megállapított tényállás alapján az ítélet táblája szerint a 3. számú tényállást illetően a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott anyag gondatlanságára, mely gátját képezi az emberölés bűntettének kísérlete megállapításának, lévén annak gondatlan alakzatát a törvény nem bünteti.

Az e körben kifejtetteket tehát maradéktalanul osztja az ítélet táblája.

Ezen felül nem tartotta alaposnak a fellebbezési főügyészség érvelését a tekintetben sem, mely a terhelti cselekvőség foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűntettéként történő minősítését célozta. Az elsőfokú bíróság által megállapított, s megalapozott tényállásban ugyanis nem kerültek rögzítésre mások testi épségét vagy életét közvetlenül veszélyeztető tények, ilyen a rendőri intézkedés, a szemle eljárása során sem merülhetett fel, lévén, hogy a hatóság tagjait épp a terhelt figyelmeztette - s ideje korán -, hogy a kérdéses pincéhez vezető vasajtóba áramot vezetett. Olyan, a vádlottnak felróható közvetlen veszély, amely térben és időben konkrétan meghatározott személyt vagy személyeket fenyegetett volna, adott esetben nem állapítható meg. A történeti

tényállásban megjelölt, körülhatárolt ingatlan vasajtájának áram alá helyezése nem vitásan foglalkozási szabályok megsértésével, kizárólag absztrakt, általános veszélyhelyzet előidézésére volt alkalmas, amely viszont bűncselekmény megállapítására nem nyújthat alapot, figyelemmel a Btk. 171. § (3) bekezdésében írtakra. Így az e tényállási pont szerinti cselekményt eltérően minősíteni és arra bűnösséget alapozni nem lehet.

A kifejtetteknek megfelelően így az elsőfokú bíróság a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára alapított felmentő rendelkezése az irányadó 3. tényállási ponttal kapcsolatosan törvényes.

Ugyanígy helyesek továbbá a törvényszék 1. és 2. sz. tényállásokkal kapcsolatosan rögzített megállapításai is, hiszen azok során a bizonyítékok ugyancsak okszerű mérlegelésével járt el, melyek alapján helytállóan következtetett a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmények jogi minősítése is. Állásfoglalása a vádlott terhére rótt kábítószer mennyiségéről következetes, s nem tévedett akkor sem, amikor arra az álláspontra jutott, hogy kábítószer függőség a vádlottesetében szóba sem kerülhet.

A védelmi érveléssel szemben az ítéletábra a vagyon elleni bűncselekménnyel kapcsolatosan is az első bírói megállapításokat osztotta azzal a kiegészítéssel, miszerint az eljárás során felhasznált szakértői véleményből, ténymegállapító jegyzőkönyvből és a szemle fényképmellékletéből egyértelműen kitűnt, hogy az adott fogyasztásmérő órájának megrongálásával, betörésével jutott a vádlott abba a helyzetbe, hogy a mérőberendezés forgótárcsáját megállítsa, ezáltal vételezve szabálytalanul az áramot.

Téves a védő részéről az idevonatkozó bírói gyakorlat értelmezése (BH. 1990. évi 207. jogeset alapján), hiszen adott esetben nem csupán a szabályos áramvételezést biztosító plomba eltávolítása történt meg, hanem a terhelt cselekvősege kifejezetten a fogyasztásmérő állagának sérelmével járt, mely egyébiránt nem is lenne fogalmi előfeltétel. A bírói gyakorlat ugyanis egyértelmű abban, hogy jelen esetben a lopás jogi minősítését befolyásoló dolog elleni erőszakkal megvalósított elkövetés (Btk. 316. § (2) bekezdés d) pontja) a dologra történő erőlködés, ráhatás, valamint a rendeltetésellenes használat elemeiből tevődik össze. A vádlott által alkalmazott állagsérelemmel is járó fizikai erőlködés pedig nyilvánvalóan rendeltetésellenes volt.

A minősítés felülbírálatát illetően azt tartja indokoltnak kiemelni az ítéletábra, hogy mindenekelőtt abban kellett állást foglalni, miszerint a Btk. 2. §-ára figyelemmel az elkövetés idején vagy az elbírálás idején hatályos büntető anyagi jogi szabályok biztosítják-e a kedvezőbb elbírálást a vádlott számára, különös tekintettel az idő közben a 2012. számú C. törvénnyel 2013. július 1. napjától hatályba lépett új Büntető Törvénykönyvre.

E körben elsődlegesen a büntetési tételekkel kapcsolatosan érdemel rögzítést, miszerint a vád tárgyává tett bűncselekmények közül az egészséget veszélyeztető, természetével és részben megszerzéssel megvalósított kábítószer birtoklásával kapcsolatos joghátrány változott, mégpedig az elkövető terhére. Ugyanis a kiszabható szabadságvesztés mértéke 1 évtől 5 évig terjedhet a jelenleg hatályos szabályozás szerint, szemben az elkövetés idején hatályos generális minimumtól 5 évig terjedő szabadságvesztéssel. Ami a vádlott esetében a halmazati büntetéskiszabási szempontok ismeretében is irányadó. Összhatásaiban nézve

tehát az elkövetés idején hatályos anyagi jogi szabályozás mutat kedvezőbb elbírálást, ezért annak alkalmazása lehet törvényes, hiszen az elbíráláskor hatályos törvény szerint akkor lehetne eljárni, amennyiben enyhébb, mint az elkövetéskor hatályos norma. Az első fokú ítélettel megállapított jogi minősítés tehát a fent kifejtettek alapján és a határozat indokait osztva mindenben megfelel az anyagi jogi szabályoknak.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket hiánytalanul feltárta. Az enyhítő, illetve súlyosító körülményeket helyesen értékelte, az általa kiszabott fő- és mellékbüntetés igazodik mind a bűncselekmények tárgyi súlyához, mind az elkövető személyi körülményeihez, megfelel a törvényi rendelkezéseknek, tetтарыanosnak tekinthető. Tehát a másodfokú bíróság sem a súlyosításra, sem pedig az enyhítésre irányuló jogorvoslatokat nem találta alaposnak. Arra a meggyőződésre jutott, hogy a törvényszék által alkalmazott büntetés szükséges, ám egyben elégséges is a Btk. 37. § és 83. §-ában írtak eléréséhez, a bűncselekmény jellege, elkövetési ideje, a lefoglalt kábítószer mennyiség és nem utolsósorban a vádlott felderített előéleti adatai a még időközben rendeződött családi és személyi körülményei ismeretében sem szolgáltathatnak alapot a büntetés enyhítésére, avagy esetleg a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére.

Miután az ítéletábra az előzetes fogvatartás beszámítására, az eljárás során lefoglalt kábítószeres és az elkövetéshez használt bűnjelek elkobzására, továbbá a más lefoglalt dolgokra vonatkozó, illetve a bűnügyi költséggel kapcsolatos döntéseket is maradéktalanul törvényesnek találta, így az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helyes indokainál is fogva helybenhagyta.

Debrecen, 2013. szeptember 23.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó József sk. a tanács tagja, előadó, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja

Záradék: A Miskolci Törvényszék 10.B.1868/2011/50. számú ítélete a másodfokú bíróság jelen határozatával a mai napon jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2013. szeptember 23.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke